

กรมอนามัย
ศูนย์อนามัยที่ ๑ นครราชสีมา

15

องค์การบริหารส่วนตำบลตาเบา

อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์

เป็นแหล่งเรียนรู้การขับเคลื่อนการดำเนินงานการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น

“Heroshe”

ปรับเปลี่ยนพฤติกรรม เปลี่ยนความคิด ยุติความรุนแรง

เป้าหมายการดำเนินงาน

1. เพื่อเสริมสร้างองค์ความรู้ที่ถูกต้องเกี่ยวกับเพศศึกษา การป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ (โรคเอดส์) และการป้องกันการตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควรให้แก่เยาวชนและผู้ปกครอง
2. เพื่อให้กลุ่มวัยรุ่นมีทักษะชีวิตในการป้องกัน ตัวเอง ทักษะการคิด การวิเคราะห์ ทักษะการต่อรอง ทักษะการปฏิเสธ และมีความมั่นใจในตัวเองในการป้องกันท้องไม่พร้อม บุหรี่สุรา ยาเสพติด
3. เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ไม่พร้อมในวัยรุ่น
4. เพื่อสนับสนุนการให้ความรู้ การให้คำปรึกษา
5. เพื่อสร้างเครือข่าย เฝ้าระวังปัญหาระหว่างบ้าน โรงเรียน ชุมชน และกลุ่มเพื่อนวัยรุ่น

ขั้นตอนการดำเนินงาน

1. เฝ้าระวังพฤติกรรมเสี่ยง โดยการบังคับใช้กฎหมาย ควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์สารเสพติด
2. มาตรการเชิงรุกในสถานศึกษา พัฒนาทักษะชีวิต / เพศศึกษารอบด้าน จัดกิจกรรมการเรียนรู้
3. มีระบบการดูแล ช่วยเหลือนักเรียน มีแกนนำวัยรุ่น / สภાเด็กและเยาวชน
4. สถานบริการสาธารณสุขจัดทำฐานข้อมูล แผนงานโครงการ และกิจกรรมการป้องกันการตั้งครรภ์ มีการจัดบริการสุขภาพที่เป็นมิตรกับวัยรุ่น และเยาวชน (คลินิกวัยรุ่น) มีระบบการดูแลส่งต่อ ไปยังเครือข่าย
5. อปท./ ครอบครัว/ชุมชน มีศูนย์พัฒนาครอบครัวในชุมชน ตำบลตาเบาที่เข้มแข็ง มีศูนย์ปฏิบัติการเพื่อป้องกันการกระทำความรุนแรงในครอบครัวระดับตำบล (ศปก.ต.) ครอบครัวมีการสื่อสารเรื่องเพศ และเปิดโอกาสให้ครอบครัวเรียนรู้ มีการจัดหลักสูตรโรงเรียนครอบครัว

จุดเริ่มต้น

ในพื้นที่ตำบลตาเบาพบวัยรุ่นและเยาวชนในพื้นที่ป่วยด้วยโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ มีการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นอายุ 15-19 ปี หญิงตั้งครรภ์ยังอยู่ในสภาพนักเรียน/นักศึกษา มีการตั้งครรภ์ซ้ำ มีแม่เลี้ยงเดี่ยวอายุต่ำกว่า 15 ปีเพิ่มขึ้น เยาวชนยังมีการสูบบุหรี่ ดื่มสุรา จึงได้มีการพัฒนาระบบบริการอนามัยเจริญพันธุ์ที่มีคุณภาพและเป็นมิตร โดยมีการพัฒนาศักยภาพแกนนำวัยรุ่นในชุมชน มีส่วนร่วมต่อการป้องกันและแก้ไขปัญหาตั้งครรภ์ในวัยรุ่น สนับสนุนรูปแบบกิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน ในการให้ความรู้ การให้คำปรึกษา เบื้องต้น และการส่งต่อภาคีเครือข่ายเพื่อการดูแลช่วยเหลือวัยรุ่นได้ตามความเหมาะสมเพื่อให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น พ.ศ.2559 ว่าด้วย “วัยรุ่นมีสิทธิตัดสินใจด้วยตนเอง และมีสิทธิได้รับข้อมูลข่าวสารและความรู้ ได้รับการบริการอนามัยเจริญพันธุ์ ได้รับการรักษาความลับความเป็นส่วนตัว ได้รับการจัดสวัสดิการทางสังคมอย่างเสมอภาคและไม่ถูกเลือกปฏิบัติ รวมทั้งได้รับสิทธิอื่นใดเพื่อเป็นประโยชน์ ครบถ้วนเพียงพอ”

บทบาทของอปท.

ร่วมวางแผนการดำเนินงานกับภาคีเครือข่ายร่วมจัดทำแผนงานโครงการที่เน้นการมีส่วนร่วมของวัยรุ่นและชุมชน รวบรวมข้อมูลสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับวัยรุ่น สนับสนุนทรัพยากรด้านงบประมาณ บุคลากร จัดกิจกรรมสร้างสรรค์โดยเปิดโอกาสให้เด็กและเยาวชนได้มีโอกาสร่วมคิด ร่วมทำร่วมตัดสินใจ สื่อสารสังคมเพื่อสร้างความรอบรู้ให้กับประชาชนในพื้นที่ สร้างและขยายเครือข่ายการดำเนินงานกำกับ ติดตามและประเมินผล

นวัตกรรม/สิ่งดีๆที่เกิดขึ้น ความภาคภูมิใจ

สภาเด็กและเยาวชน เป็นการดำเนินการเด็กคิด เด็กนำ ผู้ใหญ่หนุน “Heroshe” ปรับพฤติกรรม เปลี่ยนความคิด ยุติความรุนแรง ระดมกลุ่มเพื่อค้นหาเด็กวัยรุ่นในพื้นที่ที่มีปัญหา ทั้งในระบบและนอกระบบ เรียกในกลุ่มกันว่า “เรียกขวัญกระปือ” หรือภาษาท้องถิ่นว่า “ฮาตริมกระเบย” เกิดเป็นตำบลที่มีการอนุรักษ์ศิลปะพื้นบ้าน และพัฒนาเป็นตำบลอนามัยเจริญพันธุ์ เป็นตำบลไร้ความรุนแรง ที่มีการค้นหาปัญหา 3 อันดับแรก คือ ปัญหาสุรา ยาเสพติด ปัญหาความรุนแรง ปัญหาตั้งครรภ์ไม่พร้อม แล้วนำมาแสดงเป็นการแสดงพื้นบ้าน จำลองการเรียกขวัญกระปือ ก่อเกิดความร่วมมือในชุมชน จนได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากมูลนิธิขวัญชุมชน จนได้รับรางวัลชนะเลิศ มีสมาชิกนักแสดงเพิ่มขึ้น และมีส่วนร่วมในการรณรงค์เชิงรุก/งานประจำปี/งานแข่งขันกีฬาของตำบล รวมทั้งยังได้รับการสนับสนุนเชิงรุกจากโรงพยาบาลปราสาท “แจกถุงยางอนามัยที่ป้อมยาม”